

ת"פ 39568/04/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום ברמלה
ת"פ 39568-04-19 מדינת ישראל נ' פלוני

כבוד השופט אייל כהן	בפני
המאשימה	בעניין:
נגד	
הנאשם	
מדינת ישראל	
פלוני	

ב"כ המאשימה עו"ד גב' סעדיה

ב"כ הנאשם עו"ד מר קבלאן

גזר דין

לפניי מחלוקת בשאלה האם מן הדין לבטל את הרשעתו של הנאשם- בעל מעמד ארעי בארץ- בגין תקיפת בת זוגו.

הסדר הטיעון, כתב האישום וקורות ההליך

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במיוחס לו בכתב האישום המתוקן (במ/1), במסגרת הסדר שלא כלל הסכמה עונשית. עם זאת הוסכם על קבלת תסקיר, אשר יבחן את שאלת ביטול הרשעת הנאשם, תוך שהמאשימה הבהירה כי תתנגד לכך.
2. על פי כתב האישום בו הודה, במועד הרלבנטי התגורר הנאשם עם רעייתו דאז (להלן: "המתלוננת") בביתם שבXXX, עם ביתם - קטינה כבת 7 חודשים.
- ביום 26.11.18, בשעה 20:00 לערך, התגלע וויכוח בין השניים, במהלכו תקף הנאשם את המתלוננת בכך שדחף אותה לעבר ספה. בהמשך לאמור היכה בידה של המתלוננת, ומכשיר הטלפון בו אחזה נפל ארצה.
- לאור האמור הורשע הנאשם בתקיפה סתם - בן זוג, לפי סע' 380 + 382(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
3. מתסקיר שירות המבחן (מיום 3.5.23) עלה בין היתר, כי הנאשם יליד אריתריאה המתגורר בשכירות בת"א, וכי

עמוד 1

הוא בעלים של חנות טלפונים. בשנת 2007 עזב את ארצו בגפו, ברקע מלחמה שהתנהלה שם. לדבריו, במהלך שנות עבודתו בארץ התמיד בעבודות שונות. המתלוננת- ילידת אתיופיה אשר עלתה לארץ לפני כשבע שנים- יהודיה, אך עניינה "טרם הוסדר רשמית" במשרד הפנים ומשכך נאסר עליה לעבוד, לטענתה. הקשר בין השניים הסתיים, אך הנאשם מצוי בקשר טוב עם ביתם המשותפת, כבת 5 לערך, המתגוררת עם אימה. הנאשם נעדר עבר פלילי. עוד צוין בתסקיר כי לא נפתחו נגדו תיקים נוספים (- נתון שהובהר ע"י המאשימה, בעת טיעונה לעונש, כנתון שגוי).

4. שירות המבחן התרשם כי הנאשם קיבל אחריות על ביצוע העבירה והביע חרטה עליה, אם כי תיאר אותה כתגובה ספונטנית לאליומות המתלוננת כלפיו, לאחר שחשדה כי בגד בה. עוד צוין כי העבירה בוצעה על רקע שימוש לרעה באלכוהול. הקשר בין השניים תקין כיום. הנאשם שלל נזקקות טיפולית, כמו גם שימוש באלכוהול או סמים, כמתיישב עם תוצאות בדיקות סמים שעבר.

5. התסקיר המשיך וציין כי המתלוננת שללה תחושת איום; מסרה כי מדובר היה באירוע נקודתי; כי הנאשם אינו אדם אלים וכי הוא אב מסור לביתו.

השירות התרשם כי הנאשם מורתע מן ההליך בעניינו וכי פחת הסיכון להישנות עבירות דומות מצידו. שירות המבחן המשיך וציין כי שקל המלצה להשתתף מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת. עם זאת, בהינתן כי הנאשם בעל מעמד ארעי, הרשעה "צפויה לפגוע" באפשרותו לחדש אשרת שהייה בעתיד וביכולתו בהתאם לפרנס את משפחתו. מטעם זה, כמו גם בשל חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, חרטתו הכנה ויחסי השניים כיום, המלצת השירות היא לבטל את הרשעת הנאשם ולהשית עליו צו של"צ בהיקף 150 שעות ופיצוי למתלוננת.

טיעוני הצדדים לעונש

6. בישיבת יום 9.5.23 טענו הצדדים לעונש. עובר לטיעון, העידה המתלוננת כעדת אופי מטעם ההגנה. בעדותה הקצרה מסרה כי השניים לא חיים יחד מזה כשנתיים, כי הנאשם "בחור טוב" ואב טוב לביתו וכי היא מבקשת "לסגור לו את התיק".

7. **ב"כ המאשימה** ציינה כי המאשימה מסכימה להמלצת שירות המבחן בכל הנוגע לענישה, אך מתנגדת לביטול ההרשעה. לשיטתה, אין כל הצדקה לביטול ההרשעה, הן לאור נסיבות ביצוע העבירה והן לאור העדר כל ראייה לפיה תיגרם לנאשם פגיעה קונקרטיית כתוצאה מהרשעתו. המאשימה הפנתה לפסיקה לפיה אין לבטל הרשעה עת עסקינן בעבירות מתחום האלמ"ב.

בשולי הדברים יוער כי מטיעון המאשימה עלה כי השירות המליץ כביכול על השתתפות מע"ת ובמשתמע כי המאשימה עותרת להשתתפות. ציינה אמנם כי היא מסכימה להמלצת השירות בציינה גם "מע"ת", ועם זאת שירות המבחן לא המליץ על השתתפות מע"ת, והמאשימה נמנעה מלציין מפורשות כי היא עותרת להטלתו.

8. **ב"כ הנאשם**, מנגד, ציין כי הנאשם הודה, הביע חרטה וחסך בזמן שיפוטי. מדובר באירוע נקודתי, אשר אירע לפני למעלה מ- 4 שנים. עוד הפנה לעמדת המתלוננת, ולנסיבותיו האישיות של הנאשם, כמי שהיגר לארץ בשל

מלחמה, מתפקד בה נורמטיבית, משמש אב מסור ואף מסייע לבני משפחתו שבחו"ל, כלכלית.

9. לשיטת הסניגור יש לבטל את הרשעת הנאשם בשל מיהות העושה ונסיבות ביצוע העבירה, כמו גם קיומו של נזק קונקרטי, ככל וההרשעה תיוותר על כנה. ב"כ הנאשם הציג (תיעוד חלקי) את נוהל 5.2.0015 של רשות האוכלוסין וההגירה (נ/1+ 2/ - להלן: "הנוהל"). לטענתו, לאור האמור בנוהל, אפשר ולא תותר המשך שהיית הנאשם בארץ ככל ותיוותר ההרשעה על כנה. בהינתן כי ביתו בת ה- 5 של הנאשם מצויה אף היא בהליך התאזרחות, הדבר יכול וישליך עליה, בדרך של פגיעה אפשרית ביכולתו לפרנסה.

הסניגור המלומד המשיך וטען כי הפסיקה אותה הציגה המאשימה אינה רלבנטית, באשר בניגוד לנסיבות שצוינו בה, הוכח בנסיבות קיומו של נזק. עוד הפנה הסניגור לארבעה פסקי דין בהם בוטלו הרשעותיהם של נאשמים בעלי מעמד ארעי (או שנמצא שלא להרשיעם מלכתחילה), לאור החשש מפגיעה במעמדם.

10. הנאשם מצידו מסר כי הוא אוהב את ביתו, כי גרושתו אינה עובדת וכי הוא תומך בה כלכלית.

דין והכרעה בשאלת ההרשעה

הימנעות מהרשעה- הדין הכללי ועבירות האלמ"ב

11. מושכלות ראשונים הם, כי הימנעות מהרשעה או ביטולה אפשריים בהצטבר שנים אלה: האחד- כי סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים זאת בנסיבות המקרה, מבלי לפגוע מהותית בשיקולי הענישה האחרים; והאחר- כי יש בהרשעה כדי לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, קרי- הוכחת נזק קונקרטי העלול להיגרם מן ההרשעה [ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** פ"ד נב(3) 337].

12. לא אחת ביקשו מותבים שונים להרחיב את גדר הלכת כתב, ועם זאת, בית המשפט העליון שב והבהיר בשורת פסקי דין, גם בשנים האחרונות, כי לא חל שינוי בדרך בה יש ליישמה (ראו למשל: רע"פ 9042/17 **היאם עאבד נ' מדינת ישראל**, מיום 27.12.17; רע"פ 5949/17 **משה אמר נ' מדינת ישראל**, מיום 25.7.17; רע"פ 2180/14 **ספיר שמואלי נ' מדינת ישראל**, מיום 24.4.14 ו- רע"פ 9118/12 **אלכסנדר פריגין נ' מדינת ישראל**, מיום 1.1.13).

13. בהתייחס לתופעת האלימות במשפחה, נקבע כי זו דורשת מדיניות ענישה מרתיעה, על מנת להביא למיגורה. מדיניות זו, ככלל, אינה מתיישבת עם חריג אי ההרשעה. בהתאם, לא די בחשש אפשרי בדבר פגיעה בעתיד מקצועי, או שיקום מוצלח, כדי לחרוג מכלל ברירת המחדל בדבר הרשעה, שכן שיקולי שיקום "אינם חזות הכל" (ראו למשל: רע"פ 1454/21 **פלוני נ' מדינת ישראל**, מיום 4.3.21; רע"פ 8755/21 **אבו עראר נ' מדינת ישראל**, מיום 23.12.21).

פגיעה אפשרית בנאשם בעל מעמד ארעי בארץ

14. בנסיבות בהן נאשם, שהוא בעל מעמד ארעי בארץ, טוען כי ייגרם לו או לבת זוגו נזק קונקרטי בשל עצם הרשעתו, בדמות פגיעה אפשרית ביכולתו להישאר בארץ, עליו להצביע על כך כי ההרשעה **תביא בהכרח** לפגיעה כאמור. אין די בעצם קיומה של אפשרות לכך. כך נלמד מפסיקת בתי המשפט, כדלקמן:

א. ברע"פ 6002/22 **ריאבנקו נ' מדינת**

ישראל (מיום 19.9.22), הורשע המבקש- בעל מעמד של תושב ארעי - על פי הודאתו, במסגרת הסדר, בכך שצבט את בת זוגו בצווארה, בחזקה, עד אשר החלה לבכות, בעודה אוחזת את ביתם הפעוטה. בסמוך לאחר מכן אחז בידה וסובב אותה אל מאחורי גופה, והורה לה לצאת מן הדירה. דינו נגזר למאסר מותנה, התחייבות, צו מבחן ו- 160 שעות של"צ. בקשת המבקש להימנע מהרשעתו נדחתה. ערעורו של המבקש נדחה. ערכאת הערעור קבעה כי המבקש לא הוכיח קיומו של נזק קונקרטי וכי הרשעתו "**לא בהכרח תביא לאי מתן אפשרות לקבלת אזרחות**". בקשת המבקש למתן רשות ערעור נדחתה אף היא.

ב. בעפ"ג (י-ם) 6567-03-15

קריקוריאן נ' מדינת ישראל (מיום 24.8.15) נבחן עניינו של מערער אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות גניבה בידי עובד, ונדון בין היתר למאסר מותנה ושל"צ. ערכאת הערעור הותירה את הרשעתו על כנה, בציינה, בין היתר, כי "**לא הונח בסיס לטיעון כי הרשעה בדין תביא לדחיית בקשת ההתאזרחות על הסף**" (שם, סע' 12).

ג. בעפ"ג (מרכז) 13964-09-17

זסלבסקי נ' מדינת ישראל (מיום 18.3.18) נבחן עניינו של מערער אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות סחר סם. בדחותו את ערעור המערער קבע בית המשפט, בין היתר, כי הכרעתו עומדת בעינה, גם לאחר שבחן את טענת המערער, הקשורה בהסדרת מעמדה של רעייתו. נפסק כי על פי הנוהל שהוצג, לשר הפנים שיקול דעת רחב ביותר בהחלטותיו, כאשר אחד משיקוליו הוא מסוכנות לציבור מפני בן הזוג הזר. נפסק כי:

"**יהא זה מעשה מלאכותי לבטל את הרשעת המערער, אשר לדידנו ראוי בכל מקרה שתילקח בחשבון, וחזקה על הרשויות המוסמכות שיעניקו לה את המשקל הראוי מבין כל הנסיבות הקשורות...**"

ד. בעפ"ג (ב"ש) 21036-09-21

זנפירוב נ' מדינת ישראל (מיום 29.12.21) נדון עניינו של מערער אשר הורשע בתקיפת סבתו על רקע חוב כספי. בית משפט השלום קבע כי על פי נהלי רשות האוכלוסין וההגירה הרלבנטיים, קיומו של עבר פלילי "**לא חוסם את הדלת**" בפני מבקשים שונים, אלא מהווה רק שיקול אחד מבין אחרים [תפ (ק"ג) 67585-10-18 **מדינת ישראל נ' זנפירוב** (מיום 29.7.21)- סע' 35]. המערער נדון בין היתר למאסר בפועל תוך דחיית בקשתו להימנעות מהרשעה. ערעורו נדחה.

15. הפסיקה הנ"ל מתיישבת אנלוגית עם רציונאל דומה, המוחל באשר לטענה לפיה הרשעה תביא לפיטוריו של נאשם:

בעפ"ג (חי') 31263-11-17 ג'ואי ציונג נ' מדינת ישראל (מיום 18.1.18) נבחן עניינו של המערער- שוטר אשר הורשע בעבירות תקיפה, וטען כי אפשר והרשעתו תביא לפיטוריו. ערעורו נדחה, בין היתר, אגב קביעה לפיה ההרשעה כשלעצמה אינה חורצת את גורל שאלת הפיטורין. משכך הפגיעה במערער במישור התעסוקתי אינה וודאית ולא ברורה ההסתברות כי תתרחש. מכל מקום- "אין זה מתפקידו של בית המשפט לשקול שיקולים אלו" (שם, סע' 33).

כלל הפסיקה האמורה מתיישבת עם רציונאל אשר שב וחזר משך השנים בפסיקה, ולפיו יש להבחין בין סיבה ומסובב: על בית המשפט לומר את דברו, כאמירה נורמטיבית, ועל הגורם הרלבנטי (מעסיק; מעניק רישיון וכיוצ"ב) להכריע בהתאם לשיקול דעתו, בשים לב לאותה אמירה, ולא להיפך.

ולעניינו.

16. המחלוקת בין הצדדים מצומצמת כאמור לשאלה האם המקרה דנן בא בגדר החריגים לכלל לפיו אדם אשר ביצע עבירה יורשע בדינו.

17. על פי האמור בנוהל אליו הפנה הנאשם, לצורך הארכת רישיון תושב ארעי מסוג א-5 למי שהוכר כפליט, קיים שיקול דעת רחב לשר הפנים לשיקול עובר למתן החלטתו גם שיקולים של סכנה לביטחון הציבור ושלומו. לעניין זה יילקחו בחשבון "עבירות ברף חומרה גבוה", וזאת לאחר קבלת עמדת גורמי המקצוע הרלבנטיים, לרבות משטרת ישראל (שם, סע' 1.1, 1.2, 11.1 ג.ו- 11.2 ב').

18. זולת הפניה לנוהל, לא עלה בידי הנאשם להציג ראיה נוספת הנוגעת לטענתו בדבר קיומה של פגיעה קונקרטית לא מידתית עקב עצם ההרשעה. אלא שמן הנוהל לא עולה כלל ועיקר כי תיגרם בהכרח פגיעה שכזו. הנוהל מלמד לכל היותר על אפשרות קיומה של פגיעה, בצד שיקול דעת רחב של שר הפנים, ובצד אמירה- למצער מפי הרכב ערעורים כמצוין לעיל- כי היא זה מלאכותי לבטל את הרשעתו של נאשם, אשר ראוי כי תילקח בחשבון ע"י השר.

19. הנאשם היפנה כאמור לארבעה פסקי דין בהם הסתיימו ההליכים בלא הרשעה, כאשר הפגיעה האפשרית במעמד הנאשם בארץ היוותה חלק מן ההנמקות להגעה לתוצאה הנ"ל. בחינתם של אלה העלתה, כי כולם ניתנו ע"י בתי משפט השלום (על פי מיטב בדיקתי לא הוגש ערעור על מי מהם) ומכל מקום, אותה פסיקה אינה מתיישבת, בפן העקרוני, עם פסיקת בית משפט העליון ובתי המשפט המחוזיים, כמבואר לעיל.

20. העולה מן המקובץ הוא, כי אין כל הצדקה להורות על ביטול הרשעת הנאשם, שעל כן בקשתו זו נדחית.

21. בהעדר מחלוקת בין הצדדים באשר לענישה לגופה, אותה מצאתי כצודקת בנסיבות ומתיישבת עם הפסיקה

הנוהגת, מן הדין לגזור על הנאשם צו של"צ ופיצוי למתלוננת. בשים לב לכלל הנימוקים שפורטו לעיל לקולה, ובהינתן כי ביצוע של"צ מהווה ענישה מוחשית, מצאתי להסתפק בקביעת סך פיצוי מתון ביותר.

אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. צו של"צ בהיקף של 150 שעות. הנאשם מוזהר בזה כי ככל ולא יבצע את השל"צ עד תום, אפשר ותוגש בקשה לביטול הצו, ודינו ייגזר מחדש.

שירות המבחן יציג תוכנית של"צ תוך 30 יום מהיום.

2. פיצוי למתלוננת בסך 1,500 ₪. הסך ישולם בתוך 30 יום שאם לא כן ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק. הסך יופקד בקופת בית המשפט והמאשימה תוודא כי המתלוננת תקבלו. בתוך 7 ימים, המאשימה תעדכן את מזכירות בית המשפט בדבר פרטי המתלוננת, כמו גם תעדכן את המתלוננת בדבר גזר הדין.

תז"פ בתוך 30 יום.

זכות ערעור כחוק, תוך 45 ימים, לבית המשפט המחוזי- מרכז.

ניתן היום, י"ז סיוון תשפ"ג, 06 יוני 2023, במעמד הצדדים.